شماره کلاس:		باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش	نام و نام خانوادگی طراح سؤال :
پایه دوازدهم رشته		اداره آموزش و پرورش	نمره به عدد:
تعداد سؤالات: ۳۴			نمره به حروف:
			نام و نام خانوادگی دبیر . امضا : .....

آزمون درس: فارسی (۳)	نوبت:	تاریخ آزمون:
نام و نام خانوادگی:		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	شرح سؤال	بارم
۱	**الف : قلمرو زبانی (۷ نمره)** **معنی واژگان مشخّص شده را بنویسید.** **الف) هر نفسی که فرو می رود مُمدّ حیات است . ب)مسلک مرغ گرفتار قفس ،هم چو من است .** **ج) بخروش چو شرزه شیر ارغند د) گفت:والی از کجا در خانهٔ خمّار نیست؟**	۱
۲	**املای نادرست واژگان را درنوشته های زیر بیابید و املای درست آن ها را در جای خالی بنویسید.(فقط چهار مورد)** **عصارهٔتاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسغ گشته . از درون من نجست اسرار من** **تو نماینده فضلی تو سزاوار سنایی .محبّت چون به غایت رسد عشق خوانند و عشق به همه جایی مأوا نکند.** **تا وارهی از دم سطوران / وین مردم نحس دیو مانند. سینه خواهم شرحه شرحه از فراغ .** **۱)..... ۲)..... ۳) ..... ۴).....**	۱
۳	**املای درست هر واژه را انتخاب کنید.** **الف) ما را از (قربت - غربت) زندان شهر به میهن آزاد و دامن گسترمان، کویر می برد.** **ب)تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن (زماد- ضماد)کردند** **ج) واصفان حلیهٔجمالش به تحیّر (منسوب - منصوب)که : ما عَرَفناک حقّ مَعرِفَتک.** **د) هنگام (چریغ - چریق) آفتاب در شهر سیرجان اتراق می کردیم.**	۱
۴	**کدام گزینه نقش های « نهاد، مفعول، مسند، فعل» را در بر دارد؟** **الف) من گناه دل دیوانهٔ خود را می دانم . ب) هجوم عشق تو دیوانه ساخت جامی را**	۰/۲۵
۵	**واژه « جان» در بیت « تن ز جان و جان ز تن مستور نیست/ لیک کس را دید جان دستور نیست » در کدام نقش به کار نرفته است؟ الف)مفعول ب)نهاد ج) متمم د) مضاف الیه**	۰/۵
۶	**نقش دستوری واژه مشخص شده در کدام گزینه درست نیست؟** **الف) تو قلب فسرده زمینی / از درد ، ورم نموده یک چند (مسند)** **ب) من به هر جمعیتی نالان شدم /جفت بدحالان و خوشحالان شدم(مسند)** **ج)هرکسی کو دور ماند از اصل خویش/ باز جوید روزگار وصل خویش(نهاد)** **د)همچو نی زهری و تریاقی که دید /همچو نی دمساز و مشتاقی که دید(نهاد)**	۰/۵
۷	**در نمونه های زیر، نوع وابستهٔ وابستهٔ مشخّص شده را بنویسید.** **الف) برنامهٔ کدام سفر؟ ب) دوست بسیار مهربان**	۰/۵
۸	**نقش دستوری ضمیر متصل« ـَم » در عبارت«بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.»به ترتیب کدام است؟** **الف) مضاف الیه – مضاف الیه ب)مفعول – مضاف الیه** **ج) متمم – مفعول د)مفعول – متمم**	۰/۵

۹	در بیت زیر چه واژه ای حذف شده است ؟ نوع حذف را از نظر لفظی و معنوی مشخص کنید. فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند مثل من است	۰/۵
۱۰	در بیت زیر کدام یک از واژه های مشخص شده « فعل » است ؟ آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد	۰/۲۵
۱۱	در کدام گروه اسمی زیر وابسته وابسته به کار نرفته است؟ الف) انگشتر آبی فیروزه ای ب)این معلم شریف باسواد ج) قدرت قلم نویسنده د) فراز برج های بلند	۰/۵
۱۲	درست یا نادرست بودن هر گزینه را مشخّص کنید. الف)فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد.(فراش ، مفعول است.) درست ☐ نادرست ☐ ب) در مصراع « بگرای چو اژدهای گرزه » « بگرای » فعل امر است . درست ☐ نادرست ☐	۰/۵
۱۳	**پ) قلمرو فکری(۸ نمره)** معنی سروده ها و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. ب)تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند ج) گویی عشق آباد کوچکی است که بر انگارهٔ عشق آبادش ساخته اند . د) درنیابد حال پخته هیچ خام ه)یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	۲/۵
۱۴	هر یک از ابیات زیر بر چه مفهومی تأکید دارد ؟ الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند ب) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۱
۱۵	کدام یک از ابیات زیر، به سخن مشهور ، « کلّ شیء یرجِع الی أصله » اشاره دارد؟ الف) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند ب)هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	۰/۲۵
۱۶	مفهوم کلی این عبارت را بنویسید. عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقَّ عبادتک.	۰/۵
۱۷	عین القضات، در عبارت «حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب.» چه چیز را سبب ادامهٔ زندگی می داند؟	۰/۵
۱۸	در بیت زیر منظور از «سوخته جان» چیست؟ پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند.	۰/۲۵
۱۹	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. شو منفجر ای دل زمانه وآن آتش خود نهفته میسند دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز ، تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵

۲۰	با توجه به بیت « با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند» الف) منظور از ترکیب مشخّص شده چیست؟ ب)بیت به کدام ویژگی کوه دماوند اشاره دارد؟	۰/۵
۲۱	در بیت « با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» عامل برتری، چه چیزی معرفی شده است؟	۰/۵
۲۲	با توجه به نوشتهٔ زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید . پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد.	۰/۵
۲۳	باتوجه به قطعهٔ : ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد .این مدعیان در طلبش بی خبرانند کان را که خبر شد، خبری باز نیامد الف)منظور از مرغ سحر چیست؟ ب)شاعر در بیت دوم چه چیزی را نشانهٔ آگاهی از اسرار عشق به خدا می داند؟	۰/۵
۲۴	در بیت « نی، حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند» منظور از « راه پر خون» چیست؟	۰/۵
۲۵	**قلمرو ادبی (۵ نمره)** در نوشتهٔ زیر، بخش مشخّص شده، استعاره از چیست؟ آن شب نیز ماه با تلألؤ پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند.	۰/۲۵
۲۶	آرایهٔ مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید. عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را محرم این هــوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵
۲۷	بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان)بررسی کنید. نی ،حریف هرکه از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید	۰/۵
۲۸	بیت زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد الف)یک تشبیه بیابید و « مشبه به » را مشخص کنید. ب)آیا در این بیت آرایهٔ «حسن تعلیل» به کار رفته است؟	۰/۷۵
۲۹	با توجه به بخش های مشخص شده پاسخ دهید. الف)گفت:«آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه» گفت:« در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست» کلاه از سر افتادن کنایه از: ..... ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت . « قلم »مجاز از :	۰/۵
۳۰	عبارت« از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.» یادآور کدام ضرب المثل است؟	۰/۵

۳۱	در میان آثار زیر، نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (تمهیدات: عین القضات همدانی) – (روایت سنگرسازان۲ : عیسی سلمانی) – (فیه ما فیه : عطار) – (از پاریز تا پاریس: محمد بهمن بیگی) – (کویر : دکتر شریعتی)	۰/۵
۳۲	قصیده دماوندیه اثر کیست؟	۰/۵
۳۳	**شعر حفظی** بیت زیر با کدام گزینه کامل می شود؟ « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ..... » الف) در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی. ب) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی. ج) کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی. د) بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی	۰/۵
۳۴	مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید. آیینه نگاهت پیوند صبح و ساحل	۰/۵

در بهار دانش، شکوفه های اندیشه تان شکوفا